

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Ing. M. P.**, zast. Mgr. Lubomírem Kazdou, advokátem, se sídlem Půtova 1219/3, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 3. 2016, č. j. 22 A 96/2014 - 27,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 3. 2016, č. j. 22 A 96/2014 - 27, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 15. 8. 2014, č. j. KUJI 55788/2014, sp. zn. OOSČ 586/2014 OOSC/166/PK/2, a rozhodnutí Městského úřadu Žďár nad Sázavou ze dne 13. 5. 2014, č. j. OD/612/14/RS, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. V řízeních o kasační stížnosti a o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 15. 8. 2014, č. j. KUJI 55788/2014, sp. zn. OOSČ 586/2014 OOSC/166/PK/2, **je** žalovaný **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 20.342 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Lubomíra Kazdy.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 8. 2014, č. j. KUJI 55788/2014, sp. zn. OOSČ 586/2014 OOSC/166/PK/2, zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Žďár nad Sázavou (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 13. 5. 2014, č. j. OD/612/14/RS, kterým prvostupňový orgán rozhodl, že žalobce „(..) je vinen z přestupku v provozu na pozemních komunikacích dle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, kterého se dopustil porušením ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů, neboť

dne 20. 3. 2014 nejméně v 05:25 hod. řídil po pozemní komunikaci ul. Jihlavská v obci Žďár nad Sázavou motorové vozidlo Yeti reg. zn. X pod vlivem alkoholu, přičemž byl zastaven a kontrolován hlídkou policie. U řidiče byla provedena běžná silniční kontrola a dechová zkouška na alkohol, která byla pozitivní. Opakovanou dechovou zkouškou analyzátozem Dräger Mobile Printer v. č. ARCK-0078 mu byla naměřena hodnota 0,26‰ a v 05:34 hodnota 0,24‰. Řidič s naměřenými hodnotami soubhlasil, provedení odborného lékařského vyšetření spojeného s odběrem biologického materiálu nežadával. Po odečtení odchylky ve výši 0,24‰, což je hodnota zahrnující součet možných faktorů, které mohou výsledek měření a jeho přepočítání ovlivnit, od první dechové zkoušky (provedené blíže době řízení vozidla), mu tedy byla jako nejnižší prokazatelná hladina alkoholu naměřena hodnota 0,02‰. Proto se mu [pozn. soudu žalobci] dle § 11 odst. 1 písm. b) c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 125c odst. 4 písm. c) a odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích o změnách některých zákonů, ukládá: 1.) Pokuta v částce 2.500 Kč. 2.) Zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců (počínaje dnem nebytí právní moci tohoto rozhodnutí). Současně prvostupňový orgán žalobci uložil uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Podle odůvodnění rozhodnutí žalovaného je nesporné, že žalobce dne 20. 3. 2014 v 5:25 hod. v obci Žďár nad Sázavou v ulici Jihlavská řídil motorové vozidlo. Při první dechové zkoušce byla žalobci zjištěna v dechu hodnota 0,26‰ alkoholu a po 5 minutách 0,24‰. Při zohlednění tolerance tedy byla při první zkoušce naměřena hodnota 0,02‰ a při druhé 0,00‰. První měření tedy bylo pozitivní a druhé negativní. Žalovaný uvedl, že byl v posuzované věci dodržen potřebný pětiminutový rozestup mezi jednotlivými měřeními. Odmítl zároveň, že by došlo k ovlivnění měřicího přístroje kouřením. Žalovaný zdůraznil, že po odečtení odchylky byla prokázána přítomnost alkoholu v krvi, přičemž již minimální přítomnost alkoholu v krvi může vést k ovlivnění řidiče. Zákon totiž zná jen hodnotu nulovou a nenulovou. Provedená dvě měření tak postačují k závěru o přítomnosti alkoholu v krvi.

Rovněž žalovaný podotkl, že policisté nebyli žalobci povinni předložit doklady k měřicím přístrojům. Žalovaný neměl pochybnosti o správnosti provedeného měření a judikaturu uvedenou v odvolání označil za nepřiléhavou, neboť na řešený případ nedopadá. Podle žalovaného byl skutkový stav zjištěn dostatečně a spolehlivě. Žalobce svým jednáním naplnil i materiální znaky přestupku, neboť řízením pod vlivem alkoholu ohrozil nejen sám sebe, nýbrž i ostatní účastníky silničního provozu. Žalovaný doplnil, že k naplnění znaků přestupku stačilo zavinění nedbalostí. Podle žalovaného je nadbytečné provést navrhované důkazy, tedy důkaz metodikou měření či výslechem zasahujících policistů, neboť skutkový stav byl zjištěn bez důvodných pochybností. Zároveň žalovaný odmítl, že by mohlo dojít k jakémukoliv ovlivnění výsledků měření.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 17. 3. 2016, č. j. 22 A 96/2014 - 27, žalobu zamítl. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 As 24/2009 - 65, nepřisvědčil námitce žalobce, že naměřená hodnota alkoholu v krvi byla bagatelní. Zákon o provozu na pozemních komunikacích vychází ze zásady nulové tolerance alkoholu s tím, že i minimální přítomnost alkoholu v krvi může vést k ovlivnění řidiče. Podle krajského soudu může dojít k výskytu alkoholu v krvi i z jiných důvodů než je požití alkoholu, a proto v praxi dochází k odečtu toleranční hodnoty ve výši 0,24‰, což bylo splněno v projednávané věci. Podle krajského soudu bylo prokázáno, že přítomnost alkoholu v krvi žalobce byla způsobena dřívějším požitím alkoholických nápojů, což vyplynulo zejména z vyjádření žalobce, že předchozí den vypil tři desetistupňová piva, a ze záznamů o provedeném měření. Krajský soud se dále neztotožnil s námitkou, že došlo k ovlivnění měření tím, že žalobce vykouřil cigaretu, respektive že došlo k manipulaci s měřicími přístroji samotnými. Tyto námitky označil krajský soud za účelové. Krajský soud poukázal na jednání žalobce, který netrval

pokračování

na odběru krve a v rámci jednání s hlídkou Policie České republiky nijak nerozporoval její postup a do protokolu neuvedl žádné námitky. Podle krajského soudu by bylo nadbytečné, aby správní orgány prováděly dokazování obsahem metodik měření, neboť s obsahem tohoto důkazu jsou dostatečně seznámeny. Žalobce pak neprokázal ani existenci liberačních důvodů. Rozhodnutí žalovaného podle krajského soudu není zmatečné ani nepřezkoumatelné. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí plyne závěr, že přítomnost alkoholu byla zjištěna. Žalovaný podle názoru krajského soudu vypořádal odkazy na judikaturu se správným závěrem, že na posuzovaný případ nedopadají. Rovněž krajský soud odmítl odkazy žalobce na judikaturu Nejvyššího soudu, Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu se závěrem, že nejsou pro projednávanou věc příléhavé. Krajský soud konstatoval, že má skutkový stav za dostatečně prokázaný a uzavřel, že žalobce svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty vytýkaného přestupku.

Proti uvedenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. Krajskému soudu vytkl, že přejal argumentaci správních orgánů. Podle stěžovatele krajský soud pochybil, když ignoroval žalobní námitky i návrhy na provedení důkazů, což ve svém důsledku vedlo k nesprávnému zjištění skutkového stavu. Proto krajský soud i správní orgány porušením procesních předpisů zasáhly do práva stěžovatele na spravedlivý proces. Stěžovatel nevěděl, že kouření mezi jednotlivými měřeními může ovlivnit výsledek. Pokud tedy tuto námitku uvedl až v odvolacím řízení, nelze mu jeho neznalost klást k tíži. Stěžovatel se spoléhal na odbornost zasahujících policistů a výsledek druhého měření a nelze po něm požadovat, že bude předpokládat chyby v úředních postupech. Pro stěžovatele bylo překvapivé, že jeho údajné fyziologické projevy či dech páchnoucí po alkoholu vedly prvostupňový orgán k závěru o naplnění znaků skutkové podstaty vytýkaného přestupku. Zjištění krajského soudu pak nestojí na skutečnostech, které by byly prokázány, nýbrž které krajský soud toliko dovodil. Stěžovatel krajskému soudu vytkl, že „(...) se v rozsudku (na str. 11, závěr odst. 3) uchyluje k závěrem „Případné liberační důvody musí v takovém případě vždy prokázat žalobce, nikoli správní orgán.“ Je tak nepochybné, že krajský soud dovozuje předpoklady objektivní odpovědnosti, které na souzenou věc nedopadají.“ Podle stěžovatele je závěr krajského soudu o účelovosti tvrzení, že vykouřil mezi měřeními cigaretu, nepřezkoumatelný. Krajský soud tuto skutečnost dovozuje bez bližších úvah, přitom bylo možné tuto okolnost zjistit výslechem zasahujících policistů. Úřední záznam vyhotovený zasahujícími policisty nebylo možné v řízení využít. Stěžovatel odkázal v této souvislosti na právní názor obsažený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115. Stěžovatel podotkl, že na základě právního názoru uvedeného v naposledy zmíněném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu byl oprávněn uvádět nové skutečnosti i v odvolacím řízení. Kasační stížnost uzavřel stěžovatel s tím, že navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to z toho důvodu, že přiznáním odkladného účinku se pozastavují účinky napadeného rozhodnutí pouze do skončení řízení před soudem. Rozhodování o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku by tedy nemělo žádný smysl za situace, kdy se řízení tímto rozsudkem končí a rozsudek je vydán neprodleně po nezbytném poučení a uplynutí lhůty k podání námítky podjatosti vůči soudcům Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o pozemních komunikacích se „[f]yzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvěřeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.“

Nejvyšší správní soud se předně zabýval otázkou, zda byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty vytykaného přestupku. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že pro závěr o spáchání přestupku, musí být zjištěn skutkový stav v takovém rozsahu, že o něm nebudou důvodné pochybnosti. Podle Nejvyššího správního soudu tento požadavek nebyl naplněn, neboť správní orgány neprokázaly, že stěžovatel svým jednáním naplnil formální znaky vytykaného přestupku. Pro závěr o spáchání přestupku je nezbytné, aby bylo prokázáno bez důvodných pochybností, že řidič vozidla byl v předmětné době pod vlivem alkoholu. Důkazní materiál předložený žalovaným však takové závěry neumožňuje učinit. Jak vyplývá z dokladů o měření hladiny alkoholu v krvi, měl stěžovatel při prvním měření v 5:29 hodnotu alkoholu v krvi (po odečtení odchylky ve výši 0,24‰) 0,02‰. Při následném kontrolním měření provedeném v 5:34 měl stěžovatel hodnotu alkoholu v krvi (po odečtení odchylky 0,24‰) 0,00‰. Jestliže je jedna z naměřených hodnot nulová, je podle Nejvyššího správního soudu namíste aplikovat zásadu *in dubio pro reo* se závěrem, že přestupek nebyl spáchán, neboť předložené výsledky měření neumožňují učinit jednoznačný závěr o přítomnosti alkoholu v krvi stěžovatele. Nejvyšší správní soud doplňuje, že policisté provádějí druhé měření právě za účelem ověření první naměřené hodnoty. Pokud však byl výsledek druhého měření negativní, nebylo možné shledat stěžovatele vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o pozemních komunikacích.

Uvedené zjištění umožňuje učinit spolehlivý závěr o nezákonnosti rozsudku krajského soudu a rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, a proto se již Nejvyšší správní soud nemusel zabývat dalšími stížnostními námitkami. Za této situace podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. kasační stížností napadený rozsudek zrušil a současně podle § 110 odst. 2 písm. a) a § 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s. zrušil pro nezákonnost také rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí prvostupňového orgánu a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je správní orgán podle § 78 odst. 5 s. ř. s. použitým přiměřeně podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. „[r]ozhodl-li Nejvyšší správní soud současně o odmítnutí návrhu, zastavení řízení, o postoupení věci nebo způsobem podle odstavce 2, rozhodne i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu.“ O náhradě nákladů řízení před Krajským soudem v Brně a řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že stěžovatel má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, neboť měl ve věci plný úspěch (§ 60 odst. 1 věta první za použití § 120 s. ř. s.). Důvodně vynaložené náklady řízení tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000 Kč, za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč a dále odměna za zastupování advokátem. Odměna za zastupování byla určena podle § 11 odst. 1 ve spojení s § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, za tři úkony právní služby poskytnuté stěžovateli (příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby a podání kasační stížnosti) v celkové výši 9.300 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč za každý z uvedených tří úkonů, celkem 900 Kč. Zástupce stěžovatele prokázal, že je plátcem DPH, proto součástí nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 2.142 Kč, tj. 21 % z částky 10.200 Kč. Celkové důvodně vynaložené náklady stěžovatele činí

pokračování

20.342 Kč. Nejvyšší správní soud proto uložil procesně neúspěšnému žalovanému povinnost zaplatit úspěšnému stěžovateli na náhradě nákladů řízení částku ve výši 20.342 Kč k rukám jeho zástupce. Ke splnění této povinnosti stanovil soud přiměřenou lhůtu patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. května 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu